

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ESKİLİN MANEVİ MİMARLARI

BAYRAM DİNLER

Bazı insanlar vardır ki sadece yaşadıkları dönemi değil, nefes aldıkları şehrin toprağını ve ruhunu da güzelleştirirler. İlçemizin veya köyümüzün sokaklarında yankılanan sesleri, mihraptaki vakur duruşları ve verdikleri öğütlerle gönüllerde taht kuran dört mübarek ismin aziz hatırasını yâd ediyoruz. Bugün aramızda olmasalar da bıraktıkları manevi miras, ilçemizin üzerine bir kandil gibi ışıltı tutmaya devam ediyor.

Bulunduğu yeri ayakta tutan sadece binaları değil, o şehrin manevi temelini atan, insanına doğruyu ve güzeli fısıldayan gönül mimarlarıdır. İlçemizin tarihinde derin izler bırakmış, ömürlerini ilme ve irfana adanmış dört kıymetli imamımız; sadece camilerimizi değil, kalplerimizi de imar ettiler. Hizmetleriyle bir nesli yetiştiren o güzel insanları rahmet ve minnetle anıyoruz.

Eskilimizin manevi hafızasında silinmez izler bırakan, hayatları boyunca hak ve hakikat yolunda rehberlik eden dört büyük değerimizi, manevi mimarlarımızı hatırlıyoruz. İnsanımızın dert ortağı, ilim yolunun yolcusu olan bu kıymetli isimler, yaşadığı yerin sadece geçmişi değil, her zaman yaşayan ruhudurlar. Eskilimizde bu hocalarımız dışında elbette gönül dünyamızı aydınlatan başka hocalarımız da olmuştur. İnşallah yakın bir zamanda onlar hakkında da derleme yapar siz okurlarla paylaşırız. Örneğin Çemrek Hocamız var. Hakkında gerekli bilgi ve görsel derleme imkanım olmadı. En azından ismini anmış olalım.

Eskil doğumlu olan Bayram hoca 1981-82 Aksaray İmam Hatip Lisesi mezunudur. 2009 yılında emekli olmuş halen Konya'da yaşamaktadır. Sohbet söyleşi ve yazılarına devam etmektedir..

HATİP HOCA (Seyit Mehmet Bozdağ)

Eskil'imizin manevi mimarlarından biri olarak kabul edilen Hatip Hoca namıyla bilinen Seyit Mehmet Bozdağ hoca'nın doğum tarihi net olarak bilinmemekle birlikte resmi kayıtlara göre 1880-1949 yılları arasında yaşamıştır.

Bu dönemde Eskil halkı tarafından sevilip sayılmış ve de ilmi yönü ile ön plana çıkmıştır. Ölümünün üzerinden bunca yıl geçmesine rağmen Eskil bölgesinde halen anıları, hatıraları konuşulmaktadır. Hatip Hoca, Eskil tarihinin gelmiş geçmiş en büyük din alimi olarak kabul edilmektedir. Bu büyük din adamının, kerametleri olduğu konuşulmaktadır. Yaşadığı dönemde halk arasında vuku bulan ihtilafları verdiği fetvalar ile çözmüştür.

KARTAL HOCA (Mevlüt Ünlü)

Mehmet oğlu Mevlüt Ünlü, namı diğer Kartal Hoca, 1870 yılında Eskişehir'de doğmuştur. Öğrenim için Aksaray'ın çeşitli dergahlarında eğitim, öğrenim gördü. Sonuçta tam hafız olarak Eskişehir'e döndü. Çeşitli köy ve yaylalarda İslamiyet hakkında birçok vaazlar vererek halkı bilinçlendirdi. Her nereye gitse, hangi camiye varsa halk onun sohbetinden istifade etmek için oraya toplanırmış. Eskişehir'imiz Ulu Camii'nde de bir dönem imamlık yapan Kartal Hoca, Alime Hatun'la evlenmiş; ikisi kız, ikisi de oğlu olmuştur.

Kurtuluş Savaşı'nda dahi devlet Kartal Hoca ve Hatip Hoca'yı askere almayarak, onların ilim ve irfanı ile bilhassa cihad konusunda halkı bilinçlendirmeleri istenmiş. İlerlemiş yaşına rağmen vaazlarına devam eden Kartal Hoca, 1963 yılında 93 yaşında Hakın rahmetine kavuşmuştur.

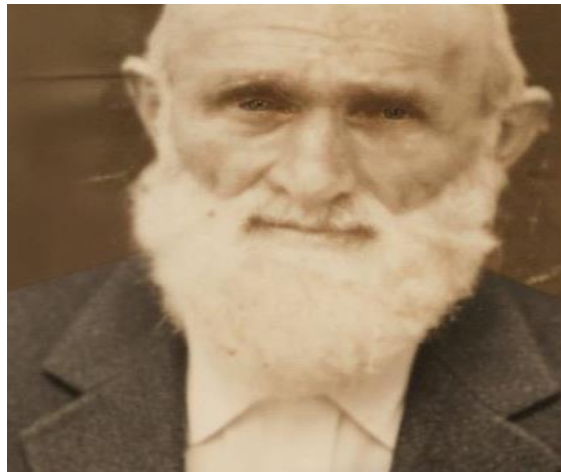

Mevlüt Hoca'ya "Kartal Hoca" yakıştırması dostu ve arkadaşı olan Hatip Hoca tarafından verilmiştir. Hoca zaman zaman sert üsluplu ve ani çıkışlı olduğundan Hatip Hoca ona; "Bundan sonra sana Kartal Hoca diyeceğim" demiş. Allah rahmet eylesin.

SAMSUNLU ALİ EFENDİ

Ali Hoca üç arkadaşı ile Kayseri'ye medresede okumaya gitmiş, oradan Konya'ya gelmişler. Eskişehir'den Oruçlardan Celal Ağa medreseye ramazanlık hoca istemeye gitmiş. Ali Hoca'yı getirmişler. Ertesi sene aynı medreseye gidip, tekrar aynı hocayı istemişler.

O hoca iyiydi deyip, tekrar Ali Hoca'yı getirmişler. İlk yıl ulu camide imamlık yapmış. Ali Hocamızı Eskişehir'i, Eskişehir de Ali Hocamızı çok sevmiş. Nihayetinde Eskişehir'den evlenen hocamız Kötü Çoban Yaylası'na yerleşmiş ve orada uzun yıllar kalmıştır.

BATTAL HOCA

Eskil'in son dönemlerde yetiştirdiği manevi mimarlardan birisi de Battal Hocadır. Kendisi büyük bir İslam alimi olmasının yanı sıra fıkhi bilgisi, mütevazı kişiliği ve konuşma üslubu ile gönüllerde yer etmiştir. Araştırmalarımıza göre hocamız 6-7 farklı hocadan ilim tahsili almıştır. İlk tahsilini yakın akrabası olan ve Eskil'imizin manevi mimarlarından *Kartal Hocadan* almıştır.

Daha sonra *İbranice* konusunda uzman olan ve halk arasında *Acem Hoca* olarak bilinen hocadan ders almıştır. Bilahare yine *Kartal Hoca'nın* yönlendirmesi ile *Obruk Avrende de El Ezher'den* mezun olan *Ali Rıza Hocadan* ders almıştır. Ali Rıza Hoca zamanla Battal Hoca'daki ilim ve fıkıh bilgisinin üstünlüğünü görmüş, aynı yerde başka bir camide görev yapmasını ve ilmine de devam etmesini sağlamıştır.

Battal Hoca bu eğitimlerinin neticesinde sırasıyla;

Eskil Celil köyünde 1 yıl,

1963-1968 yılları arasında Obruk, Sinnelik, Kel Hasan Köyü'nde,

Piri Kuyusu'nda 3 yıl görev yapmıştır.

Daha sonra imam hatip kadrosunu kazanarak Konya-Yatağanlı da 2,5 yıl, Eskil Ulu Cami müezzinliği ve Hacı Muratlı Camii'nde görev yapmıştır. Battal Hoca fahri ve resmi 30 yıl görev yapmıştır. Kalan ömrünü Eskil'de geçiren hocamız halkla iç içe bir ömür sürmüş, kendisine ziyarete gelen herkese yardımcı olmuştur. Eskil'in manevi mimarlarından olan Battal Hoca 16-09-2022 yılında 67 yaşında hakka yürümüştür. Hiçbir zaman kötülük düşünmeyen, sohbetlerini tane tane anlatan, hiç kimseye kızmayan ve çok sakin bir kişiliğe sahip olan hocamıza Allah rahmet eylesin.

